

SANTYAGUM

KAY KARTATA ISKIBIRIRQAN

(SANTYAGU)

¿Pitaq karqan Santyaguqa? Kay librupiqam mana niwanchiqchu mayqan Santyagu iskibrirqan, nishpa. Kinsapch'i kay Santyaguqa Jisukristupa masan karqan. Chay masanllam “*Jakubupis” shutirqan. Payqam Jirusalinlimbiqa Jisukristupi kriyiqkunapa anch'a rrispitadu yach'achikuqniñ karqan. Masta yach'ananchiq chay Santyagupaq, liyishunllapa Matiyu 13.55; Jwan 7.2-5; Ichus 15.13-21; Gálatas 1.19; 2.9.

¿Pikunapaqmi iskibrirqan kay librutaqa? Santyaguqam iskibrirqan Jisukristupi kriyiq *isrraylinu masinguna karu *nasyungunapi tiyaqkunapaq. Achka paykunaqam Jirusalinmanda mitikashqallapa karqan, awturidarninguna Jisuspi kriyiqkunata qesachashqanrayku. Chaqa chayshina qesachashpaqam, Istibanda, apustul Jakubutapis wanchishqallapa karqan. Chaymandaqam Jisuspi kriyiqkunata achkata prisushpa, karsilarqanllapa. Chaymi achka kriyiq masingunaqa chay Jirusalinmanda mitikashpa, shikwa, shikwa tiyarqanllapa. (Liyishun Ichus 8.1-4; 11.19.)

¿Imaraykum iskibrirqan kay librutaqa? Santyaguqam iskibrirqan, chay shikwakashqa kriyiq masingunata animachinambaq, achka layata padisishpapis, Jisukristuta tukuy shunqo sirbinanllapa. (Santyagu 1.2-3)

¿Imapaqmi yach'achiwanchiqllapa kay libruqa? Yach'achiwanchiq, Jisukristupi kriyishpaqam, kamachikushqanda allita kasushpa kawsananchiqllapa.

Santyagu 1.1-18 niwanchiqllapa, mallipadu kashpapis, Dyusman mañakushpa binsinanchiq yumbay pruwibakunata.

Sant. 1.19-27 niwanchiq, Dyuspim allipta kriyishpa, pay nishqanda allita kasunanchiqllapa.

Sant. 2.1-13 niwanchiq, kapuqta, pubritapis igwalta kuyananchiq, ama ni pitapis disprysashpachu.

Sant. 2.14-26 niwanchiq, Jisukristupi kriyishpaqa, kamachikushqanda kasunanchiq, mayqan ñakaykaqkunata yanapananchiq.

Sant. 3.1-12 niwanchiq, qallunchiqa sujitananchiq.

Sant. 3.13-18 niwanchiq, Dyusmanda yach'akushpa, paymanda yach'ayniyuq kashpa, suqkunawan shumaqta kawsananchiq.

Sant. 4.1-12 niwanchiq, kay mundupa kusasningunata ama anch'a munakunanchiq.

Sant. 5.1-6 niwanchiq, Dyusmi kapuqkunata rin kastigaq, pubrikunata mich'ashpa, dimandashqanrayku.

Sant. 5.7-12 niwanchiq, ñakashpapis, Dyuspi mana shaykuq yuyakunanchiq.

Sant. 5.13-20 niwanchiq, yach'achikuq ansyanukuna Dyusman mañakunanllapa qeshyaqkunapaq.

**Santyagum *isrraylinukunata
napaykurqan**

1 ¹Kuyashqay isrraylinu masikuna, noqa Santyagum iskibriykillapa kay kartata qamkuna shikwa shikwa karu *nasyungunapi tiyaqkunaman. Tayta Dyuspa, Churin Jisukristupa sribikuqnin kashpa, qamkuna chay dusi *atun ayllukunamanda kaqkunata napaykuy-killapa.

**Dyusman mañakushun, yach'ayniyuq
kananchiqllapa**

²Kuyashqay masitakuna, Jisukristupi kriyishpaqa, tukuy imapi padisishpapis, ancha kushikuyllapa. ³Chaqa allitam yach'angillapa: Padisishpaqam, masta rinchiq yach'akuq Dyuspi yuyakuya, mana shaykuq chay ñakashqanchiqta agwantananchiq, nishpa. ⁴Piru ñakash-paqr, ama disanimakashpachu, ashwan ancha allita yuyakuylapa Tayta Dyuspi, ancha kabal, ancha yach'ayniyuq wambranguna kanaykillapa.

⁵Mayqanniki mana allita yach'ashpa Dyus munashqanda ruranaykiqa, payman mañakuy. Chaqa payqam mana penqashushpachu ni anyashushpachu, ashwan kushikushpa rin yach'achishuqllapa yumbay pay munashqanda. ⁶Piru mañakushpaqr, tukuy shunqo Dyuspi kriiy. Amar yuyaychu: Kinsapch'i mana paypiqa kriyinichu, nishpaqa. Chay mana allita kriyiqqa *mar yaku maqchikaqshina. Chaqa wayrawanqam mar yakuqa waqman kayman maqchikan, ¿manachu? (Chayshinallam Dyuspi chay mana allita kriyiqqa. Suq tyimpu Jisukristupi allita yuyakun, suq tyimpumandaqa manana allitachu yuyakun.) ⁷⁻⁸Payqam yuyan: Kananmandam rinina Dyusta kasuq, nishpa. Chaymandaqam qayandimbaqqa Dyusta qonqashpa,

chay imangunapillana yuyaykan. Chay laya runakunaqa amana yuyanqachu: Dyusmi rin yanapawaq, nishpaqa.

⁹Piru Tayta Dyusqam mana nimayuq kriyiq masinchiqkunata ancha yanapan, kuyashqan baliq wambranguna kanambaq. Chayri paykunaqa kushikunqa. ¹⁰Kanan suq kapuqqar imangunata pyirdishpaqa, ama llakishpachu, ashwan kushikunqa. Chaqa kapuqkunaqam qewakunapa tuktunshinalla das rinllapa chingaq. ¹¹Chaqa rupay lluqshimushpa ancha rupayaptin, qewa chakiptinqa, shumaq tuktungunapis wañushpaqa, manam shumaqchu kidan, ¿manachu? Chay tuktukunashinam kapuqkunapis imata ruraykashpa qellaya ganananqa, qonqylla das rinllapa wañuq.

Mana allin yuyaykunatar binsishunllapa

¹²Mayqan runa mallipadu kashpa, mana nima uchata rurashpaqa kushikunqa. Chaqa paytaqam Tayta Dyusqa suq ancha shumaq primyuta qoshpa, rin kawsachiq tukuy tyimpupaq. Chayshinam ufrisishqa yumbay payta kuyaqkunata. ¹³Piru suq runa munashpa uchata rurayta, Dyusta ama tumban-qachu: "Paymi mallipawashpa, animachiwashqa, kay uchata ruranaypaq", nishpaqa. Chaqa Tayta Dyusqam mana nima uchata munanchu rurayta, ni pitapis animachinchu, uchata ruranambaqqqa. ¹⁴Ashwanmi runalla yuyan, mana allikunata ruranambaqqa. Chaqa paypa yuyayninmi animachin, chay uchata rurananqa. ¹⁵Chaymi chay runaqa kwirpun munashqandalla kasushpa, uchata ruran. Chayshina uchapi sigishpa, wañushpaqam, rin chingaq.

¹⁶Kuyashqay masitakuna, amar ingañaduqa kayllapachu. ¹⁷Tayta Dyusmi anaq syilumanda tukuy ima

allin kaqtalla qowanchiq. Paymi rurashqa rupayta, killata, yumbay lusirukunata. Payqam ancha allin kashqanshinalla rin kaq. Manam rinchu kambyakaq, llandu kambyakaqshinaqa.

¹⁸Pay munashqanda rurashpam, akrawashqa kanchiq, yumbay rurashqanmanda mas baliq kananchiqllapa, allip kaqta kriyishqanchiqrayku.

Dyus nishqanda kasushunllapa

¹⁹Chayri kuyashqay masitakuna, suqkuna rimaptinqa, ancha allita uyashunllapa. Piru amar dasqa rimashunchu ni dasqa piñakushunchu.

²⁰Chaqa suq runa piñakushpaqam, mana ruranchu Dyus munashqandaqa.

²¹Chayri ama rurayllapachu nima laya mana baliq kusaskunata ni kwirpukyi munashqan uchakunata. Ashwanri umildi kashpa, Dyus nishqanda shumaqta kasuyllapa. Chaqa pay nishqanqam tarpushqashina kashqa shunqoykillapapi, tukuy shunqo paypi kriyinaykillapa. Chay nishqanqam ancha pudirniyuq washashunanllapa.

²²Chayri Dyus nishqanda allipta rurayllapa. Amar uyayllapallachu. Chaqa mayqan mana kasuqqqa: "Noqam allin runa kani", nishpaqam, paylla ingañakaykan.

²³Chaymi Dyus nishqanqam suq ispijushina noqanchiq-paqa. Chaymi chay yanqa uyaqla runaqa suq ispijupi qaqllanda chapay-kaqshina tukuykan.

²⁴Chaymi chay ispijupi kaqmi chay uraslla qaqllandaqa rikan. Chaymanda ashushpa ispijumandaqa, dasna qonqan ima laya kashqandaqa. (Chayshinallam chay mana kasukuqkunapis Dyus nishqanda suq rratupaqla uyanllapa. Chaymandaqaqam uyashqandaqa manana kasunllapachu.)

²⁵Piru chay kasuqtaqam Dyusqa rin yanapaq tukuy ima rurashqambi. Chaqa mana shaykuqmi kasun Jisukristupa

ancha allin washawaqninchiq liynindaqa.

²⁶Piru suq runa yuyashpa: Noqam allin duktrinayuq kani, nishpa, piru mana qallunda sujitashtpaqam, ingañakaykan. Chaqa chay duktrinanqam mana nimapaq balinchu.

²⁷Piru Taytanchiq Dyuspa ancha allin mana taqlldu duktrinanqam yach'achiwanchiq, yanapananchiq chay ñakaykaq wakchakunata, biyudakunata. Kamachiwan-chiqpismi, ama rurananchiq kay mundupa mana baliq kustumbringu-nata, ama uchayuq kananchiq.

Pubrikunatar kuyashunllapa

2 ¹Masitakuna, ancha allin llipyaykaq Siñurninchiq Jisukristupi kriyish-paqr, yumbay runakunata kuyayllapa, ama wakindallaqa. Amar pipaqpis yuyayllapachu: Manam balinchu, nishpaqa. ²Mayá, kaypaq yuyashunllapa: Kriyiq masinchiqkunawan tandadu kaptikillapa, ch'ayashungiman ishkay runakuna. Suqnin *urumanda achka surtijayuq, ancha ch'aniyuq mudanayuq. Suqningam pubrisitu, ishkiykaq mawka mudanayuq.

³Chayshina kaptinqa, ñimataraq rurangimanllapa? Qamkuna chay shumaq mudakushqata kayshina nishpa: "Samamuy kay shumaq tiyanaman", piru chay mana nimayuqta niptikillapa: "Chaypilla shayay ichu chay pachapi tiyay", nishpaqa, ⁴chayshina wakinda kuyashpa, wakinda disprisyashpaqam, mana baliq yuyayniyuq juyishshina kangillapa.

⁵Kuyashqay masitakuna, allitar uyawayllapa. Dyusmi kay mundupi yumbay tiyaqkunamanda pubrikunata akrashpa, yanapashqa, paypi allita kriyinanllapa. Chaymi Jisukristu shumaqta kamachikuptin, chay pubrikunaqa paypa pullanna rin tiyaq.

Chayshinam Dyus ufrishqa payta kuyaqkunataqa. ⁶Piru qamkunaqam pubrikunata penqachishqallapa kangi. ¿Manachu yach'angillapa: Kapuqku-naqam ancha trabajachishushpa, ashlitatalla pagarashushpa, qamkuna-manda ancha gananllapa, nishpa? Dimandashushhpapis, amalas apashungi-llapa awturdarkunaman. ⁷Paykunaqam musyashpa, ancha allin Washadurnin-chiqa washanda rimanllapa, ¿manachu? Piru qamkunaqam paypa shumaq shutinwan shutikurqaykillapa.

⁸*Dyuspa Santu Librumbim kay ancha baliq liypaq kayshina nin: "Runa masikita kuyay, qamba kwirpuykita kuyashqaykishina", nishpa. Chayta kumplishpaqam, allita ruraykangillapa. ⁹Piru mana nimayuqkunata penqachishpa, kapuqkunatalla kuyash-paqam, Dyuspa chay liynindaqa mana kumpliykangillapachu. Chaymi Dyuspa ñawpambiqa uchayuq kangillapa. ¹⁰Chaqqa Dyus kamachikushqanda yaqqqa yumbayta kasushpa, piru suqsituta mana kasushpaqam, uchayuqna kanchiq Dyuspa ñawpambiqa, yumbay liyninda mana kasushqanchiqrayku. ¹¹Dyusqam nirqan, warmiyuq ichu runayuq kashpa, ama suqwan puñunanchiq. Niwashqa-pismi kanchiq, ama wanchikunanchiq. Chaymi suq runa Dyusta kasunanrayku warminwanlla kashpapis, piru wanchi-kushpaqa, uchayuqna. Chaque Dyus nishqandaqam mana kasushqachu.

¹²Dyusmi yumbay noqanchiqa rin jusbawaqchinchiq: "¿Allitachu Churiy Jisukristu kamachikushqanda kasushqa ichu mana?" nishpa. (Chayri Jisukristupi allipta kriyishpa, Dyusta, runa masinchikunata kuyashunllapa, uchanchiqmada pirdunadu kananchiq.) ¹³Chaque Tayta Dyusmi mana llakipashpachu rin jusbao yumbay chay mana llakipakuqtaqa. Piru jwisyu diyapim rin llakipaq yumbay chay llakipakuqtaqa.

Jisukristupi kriyishpaqa, kamachikushqanda kasushun

¹⁴Masitakuna, ¿imapaqtaq balin suq runa shiminwanlla ninambaq: "Noqam kriyini Jisukristupi", nishpaqa? Chaqa allipta kriyishpaqa, Jisukristu nishqanda ruranman. Piru shiminwanlla kriyish-paqa, ¿atinmanchu washakaya? Manám. ¹⁵Mayá, yuyashunllapa suq pubri kriyiq masinchiqpi. Mana mudanayuq, mana mikunayuq kaptin, ¹⁶mayqanninchiq mana nimata qoshpaqa, ninchiqman: "Dyus yanapa-shunqa. Kushikushpa riy. Imawambis qoñukay. Mishkita mikuy", nishpaqa, ¿ima laya kriyiqkunaraq kanchiqman-llapa? ¹⁷Chayshina mana yanapashpaqa, yanqa shiminchiqwlanlla kriyikanchiq-llapa. Manam alliptaqa kriyikan-chiqa.

¹⁸Suq runam ninman: "Qamqam kriyingga Jisukristupi; piru noqaqam suqkunata yanapani", nishpa. Piru suq runa Jisukristupi kriyishpalla, mana yanapakuptinqa, ¿imashinam atinchiqman yach'ayta: "Alliptam kriyin", nishpa? Manam atinchiq-manchu yach'aytaqa. Piru noqaqa Jisukristupi kriyishpa, runa masiyta yanapaptiymi, atingillapa yach'ayta: "Alliptam Jisukristupi kriyin", nishpa. ¹⁹Mayqanniki kriyishpa: Dyusniñchiq-llam allip Dyus, nishpaqam, allip kaqta kriyikangi. Piru Dyusta mana kasushpaqam, *dyablukunashina kangi. Chaque chay dyablukunapismi qamshina Dyuspi kriyinllapa. Payta manchashpam ch'apsikanllapa. Piru manam munanlla-pachu payta kasuytaqa. ²⁰iA, runa tuntu! ¿Imashinam atini intyindichi-shuya? Kriyishpalla, mana nima allita rurashpaqam, mana ringichu washakaq. Yanqam kriyikangi. ²¹Manchu unay agwilunchiq *Abrajanqam Dyusta

kasushpa, churin *Isakta aparqan suq *pata altarman, chaypi wanchinambaq. Chayta ruraptinmi, Tayta Dyusqa uchangunata pirdunashpa, mana uchayuq runapaqna riqsirqan. ²²Chaq chay Abrajanmi, Dyuspi yuyakushpa, payta allita kasurqan. Chaymi Tayta Dyusqa yanaparqan, mas allita paypi yuyakunambaq, allita kasushqanrayku. ²³Chayshina kasuptinmi, Dyuspa Santu Librumbi kay nishqanqa kumplishqa: “Abrajanmi Tayta Dyuspi allipta yuyakurqan. Chaymi Dyusqa mana uchayuq runapaqna riqsirqan”, nishpa. Chayraykum Abrajambaqqqa niqlapaa: “Dyuspa yanasun (yanasan)”, nishpa.

²⁴Chayshina allipta kriyishpa kasuptinchiqmi, Tayta Dyusninchiqqa manana uchayuqpaq riqsiwanchiq. Piru yanqa kriyiptinchiquqam, mana riqsiwanchiqchu wambrangunapaqqa. ²⁵Chay unay uchayuq warmi *Rrabqam ancha bandulira karqan. Piru Dyuspi kriyishpam, paytana kasurqan. Chaymi *isrraylinukunapa chapakuq kach'adungunata wasimbi pakashpa, suq ladu ñandana kach'arqan, kuntrangunamanda washakananllapa. Chaymi Tayta Dyusqa yumbay uchangunamanda pirdunashpa, mana uchayuq warmipaqna riqsirqan. ²⁶Chaymi ancha balin, Dyusta kasunanchiq. Chaqa samayninchiq ushyakaptinqam, wañunchiqna, ¿manachu? Chayshinallam yanqalla kriyishpa, Dyusta mana kasushpaqa, wañushqashina kanchiq.

Shiminchiqtar sujitasun

3 ¹Kuyashqay masitakuna, qamkuna-piqa ama achka yach'achikuqkuna kanqachu. Chaqa allitam yach'anchiq: Noqaykuna yach'achikuqkunatam Dyusqa masta rin jusgawaqllapa, mana allita kawsaptiyllapa, nishpa. ²Chaq yumbayninchiqmi uchata ruranchiq.

Piru suq runa shiminwan mana nima uchata ruraqmi ancha allin runa. Chaqa yach'anmi yumbay kwirpunda allita sujitasun.

³Bistiyapa shiminmanmi frinuta ruranchiq kasawananchiq. Chay taksha frinuwanllam atinchiq chay atun animalta purichiyta may munashqanchiqta. ⁴Chayshinalla yuyashun chay *yakupi puriq barkukunapaqpis. Ancha atun kaptin, jwirti wayra suq laduman apaykaptimbismi, runakunaqa suq *muyuchinan palawanlla atinllapa apayta may munashqanda. ⁵⁻⁶Chayshinallam qallunchiqpis kwirpunchiq-manda ancha uchulita kashpapis, ancha alabakan: “Tukuy imatam atini rurayta”, nishpa. iQallunchiqqam suq chispa ninitashina! Manchu suq ancha uchulita chispa ninita mirashpaqa, rupachin ancha achka munita. Chayshinallam qallunchiqpis ancha uchulita kashpapis, ancha achkata dañachin. Chaqa infiyirnumanda *dyablupa yuyaynigunam qallunchiqta mana allikunata rimachin. Chayshinam bidanchiqta dañachin, ancha uchayuq kananchiqllapa.

⁷Runakunaqam atin dumaya tukuy laya chukaru animalkunata, pishqokunata, yakupi tiyaq animalkunata, kulibrakunatapis. ⁸Piru qallunchiq-taqam mana pipis atinchu duminayta. Chaqa qalluqam suq bininushina ancha qawch'u dañachikunanza. Chaymi das mana allikunata riman. ⁹Chaqa chay qallunchiqwanllam Tayta Dyusta shumaqta alabanchiq. Chaymandaqam runa masinchiqkunata dasna maldisyanchiq. Piru Tayta Dyusqam yumbay runakunata rurawashqa kanchiq, payshina kananchiqllapa. ¹⁰Chayri kuyashqay masitakuna, manam ni ashliita balinchu, shinminchiqwani Dyusta alabashpa, runa masinchiqta maldisy-

nanchiqqa.¹¹ Mayá, kaypaqpis yuyashunllapa: ¿Suq pukyumandallachu pulla lluqshinman mishki yaku, ayaq yaku? Manám. ¹²Kuyashqay masitakuna, iyura *igusqachuraq puqonman *asiytunasta ichu *ubasqa-churaq puqonman iguskunata? iManám! Chayshinallam kach'i yakumandapis mana atinchu lluqshiyta mishki yakuqa. (Chayshinaqam mana balinchu shiminchiqwyan Dyusta alabashpa, runa masinchiqta maldisyasananchiqqa.)

**Dyusmanda yach'akuqkunaqar
kayshina kawsanqa**

¹³Qamkunamanda suqniki ancha yach'ayniyuq kashpaqar, ancha umildi shumaqta kawsanqa. ¹⁴Piru mayqanniki imbidyusu kashpa, tukuy imayuq munashpa kaytaqa, ama afaniru kanqachu ni llullakunqachu: “Ancha yach'ayniyuqmi kani”, nishpaqa. ¹⁵Chaqta chayshina yuyashpaqam, mana nimatapis Dyusmandaqa yach'akushqachu kangi. Chay laya mana baliq yuyaykunamat yach'akushqacha kangi kay pachapi uchayuq runakunamanda ichu kwirpuysi munashqanmanda ichu kikin dyablumanda. ¹⁶Chaqta chay imbidyakuqkuna, chay kuntrakuqkunaqam maypi kashpapis, yumbay laya uchakunata rurashpa, mana atinllapachu shumaqta kawsaytaqa.

¹⁷Piru Dyusmanda yach'akuqkunaqam ancha shumaqta tiyanllapa, mana nima uchata rurashpachu, ni piñakushpachu. Ashwanmi ancha allin kashpa, tukuy imapi allita uyanllapa runa masingu-nata. Llakipashpam, suqkunata yanapanllapa. Kanan manam nimata pakashpachu, allip kaqtalla rimashpa kawsanllapa. ¹⁸Paykunaqam anyana-

kuqkunata kunashpa alliyachinllapa, kushikushpa, Dyus munashqanshina kawsananllapa.

**Kay pachapa imangunata ama
munashunllapachu**

4 ¹¿Imaraykutaq qamkunapura pilyashpa, anyanakungillapaqa? Chaqa kwirpukillapa tukuy ima munashqanraykum chayshinaqa kawsangillapa. ²Qamkunaqam imata ancha munashpa, mana atishpa kunsigiytaqa wanchikungillapa. Chayshina ancha munashpam, imbidya-nakushpa pilyangillapa. Chaqa Dyusman mana mañakushpaqam, mana atingillapachu kunsigiyta chay munash-qaykitqa. ³Kanan kwirpuysi munash-qandallam Dyusman mañakungillapa. Chaymi Dyusqa mana qoshungilla-pachu.

⁴iA, runakuna, warmikuna Dyusta traysyunaqkuna! ⁵Ima, manachu yach'angillapa: Dyusmi tukuy laya uchakunata ch'iqnin, nishpaqa? Qamku-naqam chay mana kriyiqkunashina munashpa kawsaytaqa, Dyuspa kuntran kangillapa. ⁶Chaymi *Dyuspa Santu Librumbiqam mana yanqachu yach'achiwanchiq: “Dyuspa *Santu Ispiritunqam noqanchiqlikunapi tiyan. Payqam ancha kuyawanchiqlilla. Chaymi silusu, ama uchata ruranan-chiq”, nishpa. ⁷Piru ancha allin kashpam, yanapawanchiq. Chaymi Santu Librumbi nin: “Dyusmi yumbay palanganuta kuntran. Piru umildikuna-taqam ancha yanapan”, nishpa.^a

⁷Chayri Dyusta tukuy shunqo kasushpa, *dyabluta kuntrashunllapa. Chayshina kuntraptinchiqmi, payqa noqanchi-rama rin mitikaq. ⁸Chaymi Dyusman tukuy shunqo mañakuptikim, paypa

a 4.6 [Proverbios 3.34]

Santu Ispiritun rin shamuq shunqoy-kiman yanapashunan. Chayri qamkuna uchayuqkuna amana maluta ruraylla-pachu makikiwanqa. Chayshinalla qamkuna ishkay yuyayniyuqkunapis uchaykikunata dijashpa, Tayta Dyustana kasuyllapa, limpyu shunqoyuq kanaykillapa. ⁹Chayri amana asikush-pachu, ashwan mana allita rurashqayki-rayku syintishpa, waqayllapa. ¹⁰Umildiyashpana, Siñurninchiqta tukuy shunqo kasuyllapa. Chayshina ruraptikiqam, payqa ancha baliqpaq rin riqsishuq-llapa.

Amar jusganakushunllapachu

¹¹Masitakuna, ama ni mayqannikipa washanda rimayllapachu. Chaqa kriyiq masinchiqta jusgashpa rimashpaqam, Jisukristupa liynindapis jusgaykangi. Qam juyisshina munashpa kaytaqam, Dyuspa liynindaqa manana kasuykan-gichu. ¹²Chaqa Jisukristullam qowashqa kanchiq chay liynindaqa. Payllam juyisninchiq. Chaymi paylla atin runakunata jusgayta, washanambaq ichu chingachinambaq. Piru qamqa, ɿpitaq kangi runa masikita jusganay-kiqa?

Dyusllam yach'an tukuy tyimpupaqqa

¹³Uyawayllapa qamkuna palanganukuna. Qamkunaqam ningillapa: "Kanan ichu qayam rinillapa riq chay mayqan llaqtaman. Chaymi suq watata nigosyuta rurashpa, qellayta rinillapa ganaq", nishpa. ¹⁴Piru manam yach'angillapachu: ¿Imam rin pasawaq-llapa qaya? nishpaqa. ¿Ima randish-qachu bidaykillapaqa? Manchu pukutaykunaqa suq pachapi rikakushpa, das chingan. Chayshinallam bidanchiqpis mana durashpachu, das chingan. ¹⁵Chayri ningimanllapa: "Siñurninchiq munaptinmi, kawsashpa

kay imata rurashaq; manaqa manam", nishpa. ¹⁶Piru qamkunaqam ancha palanganuyangi. Chay layaqam ancha malu. Manam nimapaq balinchu.

¹⁷Chaymi suq runa yach'ashpa: Dyusmi munan kay byinda ruranaypaq, nishpa, piru mana rurashpaqam, uchayuqna kidan.

Uyakuyllapa kapuqkuna

5 ¹iUyakuyllapar kapuqkuna! Rinmi ch'ayamuq tyimpu ancha ñakanay-killapa. Chaypaq waqashpa, qayach'akuyllapa. ²Chaqta yumbay chay ch'aniyuq kusasnikikunam rin ismuq. Chay ancha shumaq mudanaykikunam kurushpa rin ushyakaq. ³Chay *uruyki, qellaynikim rin muqosuyaq. Chay dañakaq qellaynikiqam suq tistigushina rin shimbishuq. Chayshina achka qellayta munashqaykiraykum, chay mana baliq yuyaynikikuna ninashina rinllapa chingachishuq. Chaqa kay ultimu diyakunapim (pubrikunata mich'ashpa,) tukuy kusasnikita qotuykangillapa. ⁴Chay kusichaykita tandaq runakunatam mana pagarash-qachu kangi. Chaymi pagungunapaq Dyusman rriklamashqallapa. Kanan ancha pudirniyuq Tayta Dyusmi uyashqa chay rriklamaq trabajaqkunata. ⁵Kay mundupim qamkunaqa ancha bwina bida pasashpa, kwirpuykipa gustundalla rurashpa, animalkunashina gurduyashqallapa kangi. Chaymi listuna kangillapa, jwisyu diyapi wanchishu-nanllapa. ⁶Chaqta qamkunaqam allin runakunata dimandashpa, wanchichish-qallapa kangi, qamkunamanda mana atiptinllapa washakayta.

Mana shaykuq kriyishpa, Dyusman mañakushunllapa

⁷Chayri masitakuna, ñakashpapis, ama disanimakaychu. Ashwanri

shumaqta shuyakuyllapa, Siñurninchiq Jisukristu shamenangaman. Manchu suq tarpukuqqa, simillanda tarpush-paqa, shuyakun tamyaptin wiñanambaq, allin kusichayuq kanambaq.⁸Chay tarpukuqshinallar qamkunapis ama disanimakashpachu, shuyakuyllapa, Siñurninchiq shamenangaman. Chaqa payqam dasna rin shamuq.⁹Chayri masitakuna, uyayllapa: Dyusmi juyisninchiq. Payqam pungunchiqman ch'ayamuykaqshina. Chaqa listunam shamenambaq jusgawananchiq. Chaymi kunaykillapa, ama ni mayqannikipa kuntranda rimanaykillapa, Tayta Dyus chaypaq ama jusgashunanllapa.

¹⁰Kuyashqay masitakuna, Tayta *Dyuspaq rimaqkunam ancha ñakash-papis, paypaq mana shaykuq rimarqanllapa. Chayshinalla noqanchiqlikunapis paykunashina ñakashpapis, Dyuspaq mana shaykuq rimashunllapa.¹¹Chaqa suq kriyiq masinchiq ancha ñakashpa, allita kriyishpa Tayta Dyuspiqam, noqanchiqliqpaqqa ancha shumaq. Chayri payqa kushikunqa. Qamkunaqam uyashqallapa kangi chay Jubpaq, ¿manachu? Payqam ancha ñakashpapis, mana shaykuq Dyuspi yuyakushpa, mana ñigarqanchu paytaqa. Chaymandaqam Tayta Dyus ancha allin, ancha llakipakuq kashpa, chay Jubtaqa ancha yanaparqan.

¹²Piru kuyashqay masitakuna, yumbay chay nishushqaymandam masta kunaykillapa, ama juranaykillapa, ama ni syiluta, ni kay pachata nimata myintashpa, ni “pur dyusitu” ninaykililla. Ashwanri imapaq “ari” nishpaqa, chayta kumpliyllapa. “Manám” nishpaqa, ama rurayllapachu. Ufrish-qaykita kumpliyllapa, Tayta Dyus ama kastigashunanllapa.

¹³Mayqanniki padisiykashpaqa, Dyusman mañakuyllapa. Mayqanniki

kushikuykashpaqa, Dyusta alabay kantashpa.¹⁴Mayqanniki qeshyaq kashpaqa, qayay *yach'achikuq ansyanuykikunata. Chaymi shamushpa chay qeshyaqpa umanman asiytita rurashpa, Siñurninchiq Jisukristupa shutimbi Dyusman paypaq mañakunqallapa.¹⁵Tukuy shunqonwan yuyakushpa mañakuptinllapam, Siñurninchiqqa chay qeshyaqta rin kach'akachiq. Uchayuq kaptimbismi, chay qeshyaqtaqa rin pirdunaq.¹⁶Chayri mana allita rurashpaqa, kriyiq masinchiqlikunata kunfisayllapa: “Kay mana allikunamat rurashqa kani”, nishpa. Kanan suqnikipaq suqnikipaq Dyusman mañakuyllapa, chay uchaykikunamanda pirdunashushpa, qeshaynikimanda kach'akachishunana. Chaqa suq ancha allin runa tukuy shunqo mañakuptinqam, Dyusqa uyashpa, ancha pudirniyuq kashpa, ancha allita rin yanapaq.¹⁷Yuyashumbis *Dyuspaq rimaq *Eliyaspaq. Payqam noqanchiqlikshina runalla karqan. Piru tukuy shunqo Dyusman mañakuptin ama tamyanambaqmi, kimsa wata y midyuta mana tamyarqanchu kay pachapiqa.¹⁸Chaymandaqam tamyanambaq mañakuptinqa, tamyarirqanna. Chaymi tarpudukuna allita wiñaptin, allin kusichakuna karqan kay pachapi.

¹⁹Chayri masitakuna, suq kriyiq masinchiq allip kaqmanda pandashpa, mana baliq duktrinapi kriyiptin, qamkuna shumaqta kunashpa Dyusman kutimunambaqqa,²⁰ancha allita ruraykangillapa. Chaqa chayshina kutichimushpaqam, chay uchayuqta washaykangillapa, ama chinganambaq. Chayshina kutichimuptikim, Tayta Dyusqa rin pirdunaq chay achka uchangunata.